USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **R. H.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 24, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 3. 2021, č. j. KRPB-49945-18/ČJ-2021-060022-SVZ, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 5. 2021, č. j. 22 A 24/2021 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 3.400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 24. 3. 2021, č. j. KRPB-49941-25/ČJ-2021-060022-SVZ, („napadené rozhodnutí“), byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění („zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění na dobu 120 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

II. Rozsudek krajského soudu

[2] Rozhodnutí žalované napadl žalobce žalobou, kterou Krajský soud v Brně („krajský soud“) zamítl. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011 - 79; shrnul, že aby bylo možné posoudit přiměřenost doby zajištění ve vztahu k předpokládané složitosti přípravy výkonu vyhoštění, je správní orgán povinen uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést. Poukázal na to, že cizince lze dle zákona o pobytu cizinců zajistit až na 180 dnů od omezení osobní svobody; doba zajištění v délce 120 dnů proto není *a priori* nezákonná. Argumentace žalobce údajně srovnatelnými rozhodnutími o zajištění cizinců, která stanovují řádově kratší délku zajištění, byla učiněna pouze v rovině obecných tvrzení. Podstatné dle soudu je, že žalovaná v řešené věci stanovenou dobu zajištění řádně odůvodnila. Bylo nutné splnit náležitosti nezbytné k uskutečnění žalobcova vyhoštění. Ten nevlastnil cestovní doklad, pročež bylo třeba ověřit jeho totožnost u příslušného zastupitelského úřadu a zajistit vydání nového cestovního dokladu; dále musel správní orgán zabezpečit přepravní doklady, obstarat letenku, vyjednat průvoz přes jiný členský stát a komunikovat s domovským státem žalobce. V případě afrických států se doba nutná pro vyřízení těchto záležitostí dle žalované pohybuje v druhé polovině zákonného rozpětí doby pro zajištění cizince. Veškeré úkony navíc byly ztíženy situací ohledně pandemie nemoci Covid-19. Krajský soud tedy nepřisvědčil tomu, že by z napadeného rozhodnutí nebylo možné seznat, jakými úvahami se žalovaná při stanovení doby zajištění řídila. Přestože vnímal dobu zajištění v délce 120 dnů vzhledem k okolnostem věci jako hraniční, vyhodnotil ji ještě jako přiměřenou. Z ničeho totiž dle něj nevyplývá, že by žalovaná nepostupovala v řízení aktivně a svědomitě. Důvody porušení § 3, § 2 odst. 2 a 4, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, pak nebyly v žalobě nikterak konkretizovány.

[3] Krajský soud dále konstatoval, že sdílí pochybnosti žalobce o souladu § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců s čl. 5 odst. 4 Úmluvy. Poukázal na to, že také Nejvyšší správní soud již dospěl k závěru, že toto ustanovení zákona o pobytu cizinců je v rozporu s ústavním pořádkem, resp. s mezinárodními smlouvami, a navrhl Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky jeho zrušení (řízení je vedeno pod sp. zn. Pl. ÚS 12/19, o návrhu zatím nebylo rozhodnuto). Správní soudy v této situaci nalezly jisté řešení prostřednictvím prolomení principu vázanosti soudu skutkovým a právním stavem, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, vyžaduje-li to právo žalobce na efektivní soudní přezkum rozhodnutí o zajištění garantovaný čl. 5 odst. 4 Úmluvy; odkázal na rozsudky NSS ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019 - 50, nebo ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019 - 48. Uvedl, že k takovému postupu lze přistoupit pouze tehdy, pokud by nepřihlédnutí k nově zjištěným nebo nastalým skutečnostem vedlo k porušení čl. 5 odst. 4 Úmluvy, a tedy k porušení práva na osobní svobodu. V kontextu projednávané věci však tuto problematiku označil za čistě akademickou, neboť předmětem řízení je (prvotní) rozhodnutí o zajištění; žalobce navíc neuvádí žádné nové skutečnosti, které by soud mohl při svém přezkumu teoreticky zohlednit, nadto ze správního spisu vyplývá, že přezkoumávané zajištění žalobce bylo ukončeno již dne 30. 3. 2021 (tedy po 7 dnech od omezení jeho osobní svobody). Otázka efektivního periodického přezkumu důvodů trvání zajištění tedy v této věci dle soudu vůbec nevyvstala a nebylo třeba ji řešit.

III. Kasační stížnost žalobce

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce („stěžovatel“) kasační stížnost, ve které jej navrhl zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Obsáhle citoval z napadeného rozsudku a uvedl, že s jeho argumentací nesouhlasí. Namítá, že krajský soud přehlédl potřebu zamezení i potenciality nezákonného omezení osobní svobody; doba zajištění na 120 dnů přitom zjevně způsobuje nebezpečí absence možnosti soudního přezkumu zákonnosti trvání takového zajištění. Argument soudu, že v projednávaném případě k této situaci nedošlo, je dle stěžovatele nepřípadný, neboť se jedná o prolomení zásady přezkumu zákonnosti správního rozhodnutí k datu jeho vydání.

[5] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[7] Před zahájením meritorního přezkumu se Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění účinném od 1. 4. 2021 (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud se vymezením pojmu *„podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele“* již zabýval při výkladu § 104a s. ř. s. ve znění účinném od 13. 10. 2015 do 31. 3. 2021 (viz usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. (s účinností od 1. 4. 2021) byl rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o *věci azylu*, resp. *mezinárodní ochrany*, nýbrž o všechny *věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce*. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl ve svém usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti.

[9] Při rozhodování o (ne)přijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikaturně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 52), jež pramení ze závěrů usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které

jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Nejvyšší správní soud předně poukazuje na to, že stěžovatel v kasační stížnosti sám nepředestřel žádné důvody týkající se její přijatelnosti (ačkoliv byla podávána již za účinnosti novely § 104a odst. 1 s. ř. s. provedené zákonem č. 77/2021 Sb.). Ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčují nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozhodnutí soudu (viz např. rozsudek NSS ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70).

[12] Důvody přijatelnosti kasační stížnosti nejsou z tvrzení stěžovatele ani ve spojení s obsahem správního spisu a spisu krajského soudu patrné. Krajský soud se v napadeném rozsudku řádně zabýval zákonností provedeného zajištění. Posuzoval, jestli nebylo možné uložit zvláštní opatření za účelem vycestování podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců; stejně tak hodnotil, zda bylo důvodné a patřičně odůvodněné zajistit stěžovatele na dobu 120 dnů. Pokud jde o otázku souladu § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců s čl. 5 odst. 4 Úmluvy, resp. možnosti pravidelného efektivního soudního přezkumu rozhodnutí o zajištění, pak krajský soud zcela případně konstatoval, že v projednávané věci není tato (jinak skutečně problematická a Ústavním soudem nyní posuzovaná) skutečnost relevantní. Stěžovatel byl (prvotně) zajištěn dne 24. 3. 2021; toto nyní přezkoumávané zajištění bylo ukončeno již dne 30. 3. 2021, a to s ohledem na přezajištění cizince podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Nenastala tedy vůbec situace, kdy by byl stěžovatel v důsledku přezkoumávaného zajištění omezen na osobní svobodě, a přesto se nemohl (v důsledku § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců) domáhat přezkumu důvodnosti svého zajištění. Krajský soud nepochybil (natož hrubě), jestliže pouhou potenciální možnost tohoto deficitu neshledal důvodem nezákonnosti napadeného rozhodnutí.

[13] Lze tedy uzavřít, že krajský soud se v projednávané věci nedopustil žádného zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele; respektoval judikaturu, od níž se sám Nejvyšší správní soud nehodlá jakkoli odchýlit. Při přezkoumávání skutkového stavu se nedopustil chyb, které by svojí povahou stály proti samotným základním zásadám přezkumného soudního řízení; stejně tak napadený rozsudek nevykazuje žádné nedostatky, které by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces nechat bez povšimnutí, natož pak nedostatky závažné (obdobně viz usnesení NSS ze dne 29. 9. 2021, č. j. 2 Azs 142/2021 - 22, které se týkalo skutkově podobné věci, a stěžovatel byl v této věci zastoupen stejným advokátem).

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

[14] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; odmítl ji proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jako nepřijatelnou. O věci rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, či ze dne 25. 8. 2021, č. j. 1 Azs 119/2021 - 55).

[16] Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, avšak nevznikly jí žádné náklady nad rozsah její úřední činnosti, a proto ani jemu soud nepřiznal náhradu nákladů řízení.

[17] Usnesením krajského soudu ze dne 28. 4. 2021, č. j. 22 A 24/2021 - 13, byl stěžovateli ustanoven zástupcem Mgr. Ladislav Bárta. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Advokát není plátcem DPH. Celková odměna tedy činí částku ve výši 3.400 Kč, která mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2022

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu